

УДК 338.439:330.3(477)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/5-90-10>

Сорокіна А. М.
Херсонський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Статтю присвячено дослідження основних тенденцій розвитку підприємств кондитерської галузі України з метою визначення особливостей розвитку галузі та окреслення майбутніх перспективних напрямів розвитку промисловості. Проаналізовано обсяги виробництва, експорт та імпорт кондитерських виробів, показники розвитку вітчизняних кондитерських підприємств. Визначено проблеми розвитку кондитерських підприємств України. Запропоновано напрями перспективного розвитку для підприємства кондитерської галузі. Останнім часом ринок кондитерської продукції України залишає значних змін, які спричинені, перш за все, підвищенням ціни на товари, ситуацією, яка склалася на Сході України, та зниженням купівельної спроможності населення, що, своєю чергою, призвело до економічної кризи. Проте кондитерська галузь України має високий потенціал, що й визначило актуальність теми дослідження.

Ключові слова: кондитерська галузь, обсяг виробництва, експорт, імпорт, особливості розвитку підприємства кондитерського ринку, напрями розвитку підприємств кондитерської галузі.

Постановка проблеми. Економічний розвиток держави багато в чому залежить від ситуації в харчовій промисловості, зокрема в кондитерській галузі. Особливу актуальність набувають проблеми підвищення ефективності функціонування підприємств кондитерської галузі. Ефективність їх функціонування як складних виробничо-економічних систем залежить від спроможності швидко реагувати й адаптуватися до змін зовнішнього та внутрішнього середовища і передбачас застосування ефективного й якісного виробництва продукції, реалізація якої забезпечить досягнення високого рівня економічної стійкості та відповідатиме ринковим стандартам та перспективам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням оцінки й аналізу виробництва кондитерської галузі України присвячено праці багатьох науковців, зокрема Д.О. Кроніковського, О.В. Шестак, А.В. Сілакової, Т.А. Говорушко та ін. Дослідженю ринку кондитерських виробів України та вирішенню організаційно-економічних завдань розвитку підприємств кондитерської галузі присвячено наукові розробки А.О. Зайнчукського [6, с. 22–26], Н.І. Климанаш [7], В.Д. Малигіної [9, с. 39–46], М.П. Сичевського [15], О.Н. Ткаченко [18], В.В. Круглякова [19], К.С. Фень [20]. Проблемами розвитку ефективності функціонування підприємств кондитерської галузі займається Ю.М. Бажал [1], Т.В. Грицинько [3, с. 225–260], С.В. Дубинський [5, с. 21–32], В.П. Кладієнко [12], В.С. Момот [11], І.В. Руденко [14, с. 18–22].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на отримані раніше наукові результати, потрібно взяти до уваги ті аспекти проблеми, які необхідно глибше дослідити, а саме: проаналізувати виробництво кондитерської галузі, дослідити вітчизняний ринок кондитерських виробів, на основі чого можна виділити особливості, основні проблеми та перспективні напрямки кондитерської галузі, що й зумовило вибір теми, мети та завдання статті.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є визначення основних проблем підприємств кондитерської галузі України та розрізнення перспективних напрямів їх розвитку.

Виклад основного матеріалу. Вироби кондитерської галузі не є предметами першої необхідності в Україні, проте найчастіше їх купують як подарунок, для швидкого перекусу чи підняття настрою або для поповнення енергії організму.

Це призводить до того, що виробники акцентують на емоційній рекламі для прийняття рішення про покупку. Ще одним важливим чинником вибору кондитерських виробів є виробник, адже український покупець зазвичай віддає перевагу вітчизняному виробнику.

Преферентність кондитерських виробів зумовлена такими чинниками:

– ціною (імпортні вироби менш доступні, ніж вітчизняні);

– якістю (українські виробники пропонують велику кількість товарів, якістю якої відповідає міжнародним стандартам харчування ISO; підприємства мають добре розвинену систему контролю безпеки та якості сировини і готової продукції всіх етапів виробництва, що підтверджується відповідним маркуванням та сертифікатом про проходження добровільної сертифікації продукції);

– Made in Ukraine, тобто виготовленням вітчизняного тренду (місцеві кондитери користуються попитом серед українців із 2013 р.).

За оцінками експертів, список найбільш уживаних вітчизняних виробників кондитерської продукції становлять компанії Roshen, «Конті», «Монделіс Україна», «АВК», «Жако», «Грана», «БісквітШоколад», «КФ Лагода» [2]. Підприємства кондитерської продукції «Конті», Roshen, «АВК» займають позиції у топ-100 компаній-виробників у галузі кондитерської промисловості, незважаючи на зменшення обсягів виробництва товарів. Позиції українських виробників кондитерської продукції, згідно з рейтингом Candy Industry 2018, виглядають так [10]:

– Roshen – загальний обсяг досягає близько \$800 млн і займає 25-е місце в рейтингу;

– Konti Group – загальний обсяг – \$ 473 млн і посідає 43-е місце;

– «АВК» – загальний обсяг – \$ 269 млн і займає 64-е місце в рейтингу.

Виходячи з того, що понад 95% ринку кондитерських товарів займає вітчизняна продукція, товари країн-імпортерів також мають постійний попит серед споживачів, а їхня кількість також зростає (рис. 1).

Сьогодні на українському ринку представлено солодощі з Іспанії, Польщі, Туреччини, Німеччини, Голландії, Бельгії та Австрії. Імпортовані товари мають конкурентоспроможні ціну та якість. У 2016 р. було імпортовано понад 40 тис т кондитерської продукції, а з останніх місяців 2019 р. до

весни 2020 р. частка імпортованих кондитерських виробів в Україні збільшилась вдвічі завдяки зниженню курсу долара [8].

Згідно зі статистичними даними, у 2017 р. експорт кондитерських товарів зріс на 11% порівняно з 2016 р. [16]. Кондитерські вироби з України активно експортується до таких країн, як Естонія, Казахстан, Білорусь, Молдова, Азербайджан, Грузія, Туркменістан та Латвія. Якщо брати до уваги країни Європейського Союзу, то великим попитом користується продукція в Литві та Польщі. Збільшується експорт продукції до Німеччини, Америки, Монголії, а також Іраку та Японії. Раніше (до 2014 р.) товари кондитерського виробництва поставлялися до Росії, проте з політичних причин ринок для українських виробів закрився. Російський ринок становив понад 40% експорту [17]. Із 2015 р. Білорусь ввела нові правила (обов'язкова санітарно-гігієнічна експертиза) продукції, що імпортуються, та яку проходить усі товари, виготовлені в Україні).

Усі кондитерські товари можна поділити на три групи: вироби з борошна, шоколаду та цукрові кондитерські товари. Отже, до виробів із борошна належать вафлі, тістечка, пряники, сухаріки, бісквіти, торти, печиво тощо; до шоколадних виробів – шоколадні цукерки, батончики, плитки шоколаду та вироби, до яких додають какао; до цукрових – зефір, іриц, карамель, желеїні цукерки, хідні солодощі, сладості, пастиль (рис. 2).

За показниками 2020 р. перше місце за рівнем споживання посідає мучна (борошняна) кондитерська продукція, друге місце – шоколад, третє – цукрові кондитерські товари [16].

Найбільшою популярністю в українців серед кондитерської продукції користуються мучні вироби, на які припадає 46%, на шоколад та продукти з додаванням какао – 43,0%, а найменшою популярністю користуються цукрові вироби без какао, на які припадає 11%. Борошняні вироби та шоколад генерують понад 70% продажів ринку кондитерських виробів.

Отже, одними з особливостей вітчизняного кондитерського ринку є виробництво та споживання всього спектру кондитерських товарів, але переважно користується продукція з борошна.

За даними Державної статистичної служби України [16], експорт кондитерських виробів борошна останніми роками зменшився у грошовому вираженні, проте вирос у кількісному, через що виробники переорієтували кондитерські вироби на бюджетний сегмент.

Шоколадні вироби стали одними з оборотних продовольчих товарів народного споживання завдяки великій різноманітності виробників і потужній ціновій конкуренції. Як наслідок, 41% продажів шоколаду пройшло через промоакції, а це є тимчасовим зниженням ціни.

Асортимент виробів кондитерської продукції, представлених на ринку збуту, становить понад 1 млн найменувань. За насиченістю ринок кондитерських товарів України практично не відрізняється від ринку європейських країн. Понад 95% ринку припадає на товари європейських компаній.

Однак рівень споживання кондитерської продукції в Україні значно нижче, ніж у країнах Європейського Союзу. Якщо порівняти попит найбільш популярних кондитерських виробів із борошна в Україні та Нідерландах, то показник в Україні буде нижче на 18,6%, оскільки в Нідерландах становить 12,9 кг на душу населення на рік [13].

Це зумовлено низьким рівнем доходу на душу населення порівняно з європейськими країнами. Зменшення доходів населення в Україні можна спостерігати з 2014 р., мінімальні покращення відбулися у 2016 р., однак у 2017 р. ситуація не поліпшилася. Це вплинуло на обсяги виробництва та реалізацію кондитерської продукції, але з 2018 р. споживання товарів кондитерського виробництва збільшилося на 50,6% порівняно з 2017 р., а в 2019 р. споживання товарів збільшилось ще на 2,56% порівняно з 2018 (рис. 3).

До 2013 р. виробництво українських підприємств кондитерської продукції становило понад 900 тис. т. Сильний епід обсягів виробництва був у 2016 р. Згідно з даними Державного комітету статистики, у 2017 р. кондитерські підприємства виготовили менше 700 тис т кондитерських виробів. Показник практично в 1,5 рази зменшився. На обсяг виробництва кондитерської продукції вплинуло розташування підприємств, а саме політична ситуація. Так, фабрики «АВК» та «Конті»,

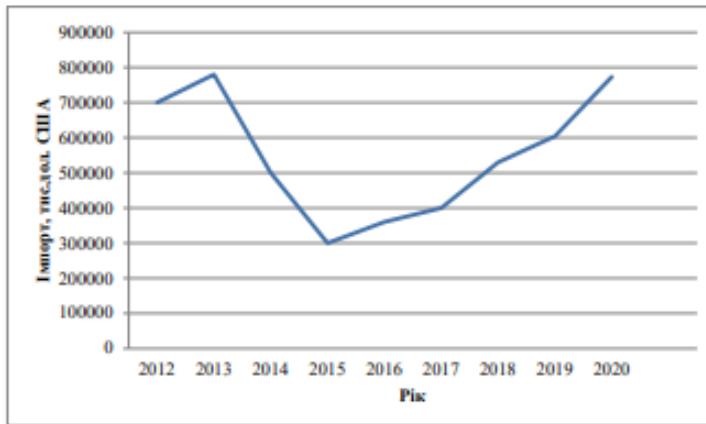

Рис. 1. Динаміка імпорту в Україні за 2012–2020 рр., тис. дол. США
Джерело: складено автором за [16; 17]

Рис. 2. Динаміка виробництва та реалізації кондитерських виробів в Україні в 2020 р., млн грн
Джерело: складено автором за [16; 17]

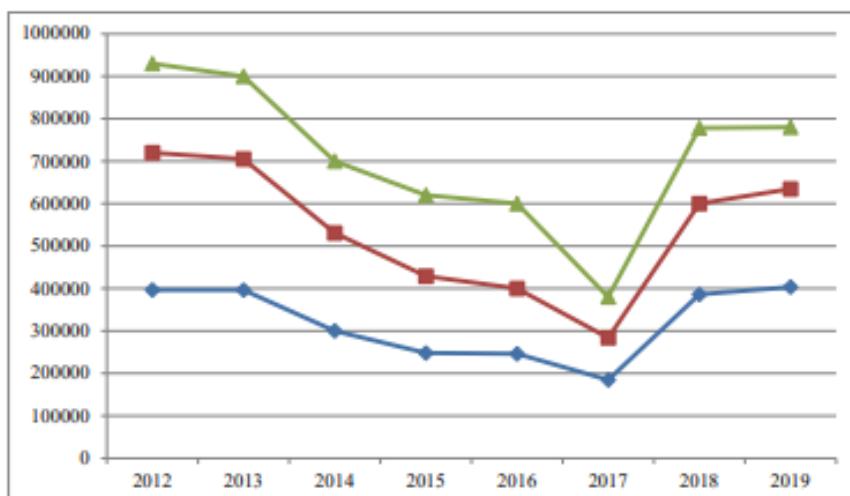

Рис. 3. Обсяги виробництва кондитерських виробів в Україні за 2012–2019 рр., тис т
Джерело: складено автором за [16; 17]

лкі розташовані у східних областях України, у 2018 р. вже не функціонували. Зазначені кондитерські підприємства до 2013 р. займали перші позиції у сегменті виробів із борошна (печиво). Тому, з 2018 р. лідером у цьому сегменті став Roshen. Нестійка політична ситуація позитивно сприяла також деяким іншим вітчизняним виробникам. Так, компанія «Бісквіт-Шоколад» змінила позицію на другу з четвертої з часткою ринку 7,9%; «Житомирські ласощі» піднялися на десяту позицію в рейтингу українських виробників із часткою ринку 2,1%. У 2018 р. вітчизняні кондитерські підприємства виготовили 772 тис т товарів, а в 2019 р. підприємства виготовили 780 тис т товарів кондитерської продукції [16].

Згідно зі статистикою Державного комітету статистики, у 2019 р. по категорії «шоколад, какао та цукрові кондитерські вироби» основними лідерами вітчизняного ринку стали Roshen, «АВК», «Конті», «Монделіс Україна», «Світоч» та «Малбі Фудс» [16].

Якщо робити аналіз обсягу виробництва продукції за індексом кондитерського виробництва, то з 2014 по 2016 р. відбувся спад із відомих нам причин, та з 2017 по 2019 р. відбулося зростання фізичного обсягу виробництва. Це вказує на те, що попри перераховані проблеми підприємства кондитерської галузі динамічно розвиваються завдяки інноваційному розвитку своїх підприємств. Одні підприємства розвиваються шляхом

зниження цін на продукти. Інші підприємства розвиваються шляхом чітко вибраної стратегії розвитку та займають вільну частку кондитерського ринку, де менше всього конкурентів, інвестуючи у нові лінії, та використовують сучасні матеріали для пакування продукції, а також запроваджують нові технології [4, с. 94–95].

Аналізуючи залишенні особливості ринку кондитерської галузі та переваги вибору споживачів, можна сформулювати такі аспекти українських кондитерських підприємств.

1) Особливості розвитку:

- більшу частину займають витрати на сировину;
 - коливання цін на борошно, какао-боби та цукор, тобто залежність від сезону сировини;
 - попит на кондитерські вироби зростає у другій половині року, тобто залежність від сезону виробництва;
 - більшість кондитерських виробів схожі між собою;
 - ціна на продукт формується згідно з ринковими правилами;
 - багато нових виробників легко входять на ринок збуту та виходять із нього;
 - адаптація та швидке реагування на зміни законів;
 - орієнтованість на задоволення споживчого попиту в асортименті пропонованих послуг;
 - готовність ризикувати (запуск стратегій);
 - бажання знайти іншу ринку для свого підприємства, яка відрізняється від конкурента.
- 2) Проблеми розвитку:
- збільшення вартості сировини, що імпортуються, через зростання курсу долара, що спровокувало попит на крекери, пряники та вафлі, а виробники, свою чергою, почали використовувати вітчизняні недорогі аналоги якісної імпортованої сировини;
 - нестабільні політичні відносини з Росією, що позбавила виробників кондитерської галузі основного ринку збуту та переорієнтувала на країни далекого зарубіжжя;
 - значне скорочення попиту на споживання продукції частки сегменту «преміум»;
 - зниження обсягів виробництва продукції;

– значна дебіторська заборгованість підприємств кондитерської галузі за продукцію (великі супермаркети перевищують 90 днів відстрочки платежу), що призводить до збільшення вкладень.

Звідси, висока конкурентна позиція виробників кондитерської галузі на зовнішньому та внутрішньому ринках змушує підприємства шукати шляхи підвищення конкурентоспроможності товару в рамках основних тенденцій розвитку.

Пропонуються такі напрями розвитку підприємств кондитерської галузі в Україні:

- звільнитися від рамон кондитерського виробництва, тобто знаходити шляхи диверсифікації, виготовляти смаки та інші гастрономічні вироби, що закріплюють сезонне питання;
- замінити технічне обладнання підприємств, що дасть можливість виробляти нові продукти, відмінні від ринку збуту;
- зробити більш якісним виробленій продукт: якщо раніше одним із важливих чинників була низька ціна виробу, то сьогодні споживач хоче бачити якісні складники продукту;
- проводити опитування споживачів через дегустації, промоакції для більшого розуміння переваг та відзначання торгової марки або компанії;
- розробити нові індивідуальні упаковки з кращим дизайном, але з елементами мінімалізму;
- за рахунок переорієнтації меж експорту збільшити продажі.

Висновки і пропозиції. Із наведеного вище можна відзначити, що ринок виробництва кондитерської галузі в Україні останнім часом сильно змінився, цьому сприяли основні проблеми, такі як амінія в політичній ситуації країни, втрати своїх потужностей основними виробниками кондитерського ринку («Коніті» та «АВК»); за рахунок збільшення імпорту, збільшилася концентрація конкурентного середовища, як наслідок, посилення боротьби за споживача; зниження експорту.

Отже, ураховуючи загальні характеристики та проблеми кондитерської галузі, а також особливості виробників кондитерських підприємств в Україні, компанії вимушенні шукати власні шляхи підвищення конкурентоспроможності виробів безручи до уваги основні тенденції розвитку ринку.

Список використаних джерел:

1. Бажал Ю.М. Інноваційна Україна 2020 : національна допоміжка. Київ : НАН України, 2015. 334 с.
2. Все компанії. Кондитерська. URL: <http://www.konditerka.biz/companies> (дата звернення: 09.02.2020).
3. Гриніко Т.В. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку вітчизняних підприємств сфери послуг. Академічний альб. 2015. № 1. С. 225–260.
4. Гриніко Т.В. Сучасні проблеми формування стратегії адекватизації економічного механізму підприємницької діяльності. Збірник наукових праць II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир Води, 18–19 березня 2010 р. : у 4-х т. Даліпропетровськ : Біла К.О., 2010. Т. 1. С. 94–95.
5. Дубинський С.В., Щербініна Т.О. Проблеми інноваційного розвитку підприємства та його особливості в Україні. Європейський вектор економічного розвитку. 2017. № 1(22). С. 21–32.
6. Зайчиковський А.О., Сичевський М.П. Стан і перспективи розвитку підприємств харчової переробної промисловості України. Вісник соціально-економічних досліджень. 2011. № 2. С. 22–26.
7. Климаш Н.І. Управління ефективністю діяльності підприємств кондитерської промисловості : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 : Національний університет харчових технологій. Київ, 2012. 233 с.
8. Макроекономические исследования 1970–2018. URL: <http://www.beb.biz/makroekonomika/profile/fr.html> (дата звернення: 10.02.2020).
9. Малыгина В.Д., Марколова С.П. Особенности стратегии диверсификации для предприятий кондитерской промышленности. Харчова промисловість. 2010. № 2. С. 39–46.
10. Мировой рейтинг кондитерских компаний Candy Industry Global Top 100 – 2014. URL: <http://www.candyindustry.com> (дата звернення: 09.02.2020).
11. Момот В.Е Соціометричні дослідження процесу реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства. URL: <http://www.lr.duan.edu.ua> (дата звернення: 09.02.2020).
12. Клавдієнко В.П., Осьмова М.Н., Глушенко Г.І. Глобальні виклики устойчивому розвитку мирової економіки. Москва : МГУ імені М.В. Ломоносова, 2015. 120 с.
13. Обзор кондитерского рынка. URL: <http://www.rurik.com.ua> (дата звернення: 09.02.2020).
14. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємства України / І.В. Руденко та ін. Економічні науки. 2019. № 58. С. 18–22.
15. Сичевський М.П. Організаційно-економічний механізм розвитку харчової промисловості України (теорія, методологія, практика) : дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.07.01. Київ, 2005. 468 с.

16. Статистична інформація / Государственная служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 09.02.2020).
17. Статистична інформація / Государственная таможенная служба України. URL: <http://www.sfs.gov.ua/ms/f2> (дата звернення: 09.02.2020).
18. Ткачеко О.М. Організаційно-економічні основи підвищення конкурентоспроможності підприємства кондитерської промисловості України : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 ; Національний університет харчових технологій. Київ, 2007. 189 с.
19. Круглякова В.В. Управління інноваційним потенціалом суб'єктів господарювання харчової промисловості України : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.03 ; Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2018. 256 с.
20. Фомін К.С. Формування і підвищення економічної безпеки підприємства харчової промисловості : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 ; Подільський державний аграрно-технічний університет. Кам'янка-Подільський, 2018. 273 с.

References:

1. Bajal U.M. (2015) Innovatsiyna Ukraina 2020: natsionalna dopovid [Innovatsiyna Ukraine 2020: national additional]. Kyiv: NAN Ukrayini, p. 334.
2. Vse kompanii. Konditerka [All companies. Confectionery]. Available at: <http://www.konditerka.biz/companies> (accessed 09 February 2020).
3. Gryzko T.V. (2015) Problemi ta perspektivi innovacijnoho rozvitu vitchiznyanih pidprijemstv sferi poslug [Problems and perspectives of innovative development of business services sphere]. Academic Review, vol. 1, pp. 225–260.
4. Gryzko T.V. (2010) Suchasni problemi formuvannya strategiyi vdoskonalennya ekonomichsogo mehanizmu pidprijemstv diyalnosti [Modern problems of forming a strategy for improving the economic mechanism of entrepreneurial activity]. Proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference: in 4 volumes (Ukraine, Zhovti Vody, March 18–19, 2010), (eds. Blia K.O.), Dnipro, vol. 1, pp. 94–95.
5. Dubinsky S.V., Shcherbinina T.O. (2017) Problemi Innovacijnoho rozvitu pidprijemstv ta joho osoblivosti v Ukrayini [Problems of innovative development of enterprises and its peculiarities in Ukraine]. Proceedings of the European Vector of Economic Development, vol. 1, no. 22, pp. 21–32.
6. Zainschkovsky A.O., Sychevsky M.P. (2011) Stan i perspektivi rozvitu pidprijemstv kharchovoyi pererobnoyi promislovosti Ukrayini [State and prospects of development of food processing enterprises of Ukraine]. Proceedings of the Bulletin of Socio Economic Research, vol. 2, pp. 22–35.
7. Klimash N.I. (2012) Upravlinnya efektivnistyu diyalnosti pidprijemstv konditerskoyi promislovosti [Management of efficiency of activity of the enterprises of the confectionery industry] (PhD Thesis) Kyiv: National University of Food Technology, p. 233.
8. Makroekonomicheskie issledovaniya 1970–2018 [Macroeconomic Research 1970–2018]. Available at: <http://www.be5.biz/macro-economics/profile/fr.html> (accessed 10 February 2020).
9. Malygina V.D., Markelov S.P. (2010) Osobennosti strategii diversifikatsii dla predpriyatiy konditerskoj promyslennosti [Features of diversification strategy for confectionery enterprises]. Proceedings of the Food Industry, vol. 2, pp. 39–46.
10. Mirovoj reiting konditerskikh kompanij Candy Industry Global Top 100 – 2014 [Confectionery companies world rankings Candy Industry Global Top 100 – 2014]. Available at: <https://www.candyindustry.com> (accessed 09 February 2020).
11. Momot V.E. Soziometrichne doslidzhennya processu realyzatsiyi strategij innovacijnoho rozvitu pidprijemstv [Sociometric study of the process of implementation of innovative enterprise development strategies]. Available at: <https://www.lr.duan.edu.ua> (accessed 09 February 2020).
12. Kavdienko V.P., Osmova M.N., (2015) Globalnye vyzovy ustojchivomu razvitiyu mirovoj ekonomiki. [Glushchenko GI Global challenges to sustainable development of the world economy]. Moscow: Moscow State University Lomonosov, pp. 120.
13. Obzor konditerskogo rynka [Confectionery Market Overview]. Available at: <http://www.rurik.com.ua> (accessed 09 February 2020).
14. Rudenski I.V., Postolna N.O., Golovanova O.M., Prikhodko T.M., Zolotoverha V.P. (2019) Finansove zabezpechennya innovacijnoyi diyalnosti pidprijemstv Ukrayini [Financial support for innovative activity of Ukrainian enterprises]. Proceedings of the Economic sciences, vol. 58, pp. 18–22.
15. Sychevsky M.P. (2005) Organizacijsno-ekonomiczni mehanizmy rozvitu kharchovoyi promislovosti Ukrayini (teoriya, metodologiya, praktika) [Organizational and economic mechanism of development of the food industry of Ukraine (theory, methodology, practice)] (PhD Thesis) Kyiv: 08.07.01, pp. 468.
16. Statisticheskaya informaciya. Gosudarstvennaya sluzhba statistiki Ukrayini [Statistical information. State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed 09 February 2020).
17. Statisticheskaya informaciya. Gosudarstvennaya tamozhennaya sluzhba Ukrayini [Statistical information. State Customs Service of Ukraine]. Available at: <http://www.sfs.gov.ua/ms/f2> (accessed 09 February 2020).
18. Tkachenko O.M. (2007) Organizacijsno-ekonomiczni osnovi pidvidishchnyya konkurenntsipromozhnosti pidprijemstv konditerskoyi promislovosti Ukrayini [Organizational and economic foundations of increasing the competitiveness of the confectionery industry in Ukraine]. (PhD Thesis) Kyiv: 08.00.04, National University of Food Technologies, pp. 189.
19. Krushlyakova V.V. (2018) Upravlinnya innovatsiynym potentsialom sub'yektiv hospodaryuvannya kharchovoyi promislovosti Ukrayiny [Management of innovation potential of food industry entities of Ukraine]. (PhD Thesis) Lviv: 08.00.03, Ivan Franko National University of Lviv, pp. 256.
20. Fen' K.S. (2018) Formuvannya i zmidtannya ekonomichsnoyi bezpoky pidprijemstv kharchovoyi promislovosti [Formation and strengthening of economic security of the food industry]. (PhD Thesis) Kamyanets-Podilsky: 08.00.04, Podolsk State Agrarian Technical University, pp. 273.

Сорокина А. Н.

Харківський національний університет

**ОСОБЕННОСТИ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
КОНДИТЕРСКОЙ ОТРАСЛИ УКРАИНЫ****Резюме**

Статья посвящена исследованию основных тенденций развития предприятий кондитерской отрасли Украины с целью определения особенностей развития отрасли и будущих перспектив. Проанализированы объемы производства, экспорт и импорт кондитерских изделий, показатели развития отечественных кондитерских предприятий. Определены проблемы развития кондитерских предприятий Украины. Предложены направления перспективного развития для предприятий кондитерской отрасли. В последнее

время рынок кондитерской продукции Украины испытал значительные изменения, вызванные, прежде всего, повышением цен на товары, ситуацией, сложившейся на востоке Украины, и снижением покупательной способности населения, что, в свою очередь, привело к экономическому кризису. Однако кондитерская отрасль Украины имеет высокий потенциал, что и определило актуальность темы исследования.

Ключевые слова: кондитерская отрасль, объем производства, экспорт, импорт, особенности развития предприятий кондитерского рынка, направления развития предприятий кондитерской отрасли.

Sorokina Alona
Kherson State University

PECULIARITIES, PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE CONFECTIONERY INDUSTRY OF UKRAINE

Abstract

The article is devoted to the study of basic trends in the development of enterprises of the confectionery industry of Ukraine in order to determine the characteristics of the industry and outline the prospects for development. Analyzed the volume of production, export and import of confectionery, indicators of development of domestic confectionery enterprises. The problems of development of confectionery enterprises in Ukraine were determined. Prospective directions of development for enterprises of the confectionery industry are proposed. Economic development depends largely on the food industry, and in particular the confectionery industry, so the problems of improving the efficiency of the confectionery industry are of particular relevance. The efficiency of enterprises depends on the ability to quickly respond and adapt to changes in the external and internal environment and involves the use of efficient and high-quality production. The result will be a high level of economic stability and compliance with market standards and prospects. Recently, Ukrainian confectionery market has undergone significant changes associated primarily with rising prices for raw materials, the situation in eastern Ukraine and the decline in purchasing power, which in turn led to an economic crisis. However, the confectionery industry in Ukraine has a high potential, which determined the relevance of the theme of the study. One of the most developed branches of the food industry in Ukraine is the confectionery industry. The main direction of development of the industry is the need to improve the quality and taste of products and improve their assortment. It is important to meet the needs of the population with high-quality products; to improve the production of the confectionery industry. Confectionery products are products with high calorie content and digestibility, pleasant taste and aroma, as well as attractive appearance. One of the most developed sectors of the food industry in Ukraine is the confectionery industry, the range of which covers almost all groups of confectionery products. Analyzing the current prospects for the development of Ukraine's confectionery industry, it can be noted that domestic production is currently the main source of supply in the market and its products account for 95% of the total volume.

Keywords: confectionery industry, production volume, export, import, features of development of enterprises of confectionery market, directions of development of enterprises of confectionery industry.